

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšera a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **M. H. N.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, za účasti osoby zúčastněné na řízení: P. H. T. T., zastoupená Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 4. 2016, č. j. 1 A 63/2015 - 69,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 28. 3. 2015, č. j. KRPA-432888/44/ČJ-2014-000022, bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění s tím, že doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena v délce jednoho roku, počínaje od okamžiku, kdy pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky.

[2] Rozhodnutím žalované ze dne 25. 8. 2015, č. j. CPR-13934-8/ČJ-2015-930310-V243, bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno citované rozhodnutí.

II.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou, kterou městský soud zamítl výše citovaným rozsudkem. Městský soud nepřisvědčil námitce, že na žalobce mělo být pohlíženo jako na rodinného příslušníka občana Evropské unie (konkrétně své přítelkyně P. H. T. T. – osoby zúčastněné na řízení). Již co do kritéria trvalosti partnerského vztahu žalobcův vztah neobstojí. Významnou je skutečnost, že počátek vztahu je situován do období, kdy již žalobcův pobyt na území nebyl legální. V době vydání napadeného rozhodnutí netrval vztah ani jeden rok. Ani podmínku soužití ve společné domácnosti soud neshledal naplněnou. Provoz domácnosti, ve které žalobce a jeho přítelkyně (osoba zúčastněná na řízení) žijí, hradí její rodiče. Nelze souhlasit ani s námitkou, že by rozhodnutím bylo nepřiměřeně zasaženo do rodinného a soukromého života žalobce. Svůj vztah začal budovat až v září 2014, kdy nemohl spoléhat, že zde bude moci pobývat trvale. V době vydání napadeného rozhodnutí nešlo o dlouhotrvající vztah vysoké intenzity. Správní orgány se podrobně zabývaly přiměřeností dopadů rozhodnutí dle ust. § 174a zákona o pobytu cizinců. Zabývaly se nejen vztahem žalobce s jeho přítelkyní, ale zohlednil také dobu legálního a nelegálního pobytu žalobce, jeho rodinné vazby v České republice, či jeho zázemí ve Vietnamu, kde stále žije jeho babička. Jelikož žalobce jako jedinou překážku vycestování uvedl vztah s přítelkyní, nelze vytýkat Ministerstvu vnitra, že v jeho závazném stanovisku byla tato okolnost podrobena zkoumání. Hodnocení rodinného a soukromého života žalobce bylo ve světle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod zcela na místě. Lhůta k vycestování byla stanovena v mezích zákonného rozpětí. Správní orgány nevybočily z mezí správního uvážení. Městský soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III.

[4] Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost.

[5] Podle stěžovatele byl ve správním řízení porušen § 3, § 50 odst. 3 a § 2 odst. 3 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Dále namítl nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu. Soudem nebyly náležitě vyhodnoceny jeho námitky. Rovněž brojil proti závěru městského soudu a správních orgánů, že není rodinným příslušníkem občana Evropské unie (osoby zúčastněné na řízení), která je občankou České republiky. Ke stěžovateli mělo být přistupováno jako k rodinnému příslušníku občana Evropské unie. Stěžovatel předložil dostatek důkazů stran trvalosti jeho vztahu. Je bez významu zkoumat, kdo další bydlí s partnery v jednom bytě. To nevyvrací existenci vztahu obdobného vztahu rodinnému ani vedení společné domácnosti. Správní orgány nedbaly požadavku dle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí je zcela nepřiměřené důvodům vedoucím k jeho vydání a zasahuje nepřipustně do rodinného a soukromého života stěžovatele. Vedle vztahu ke své přítelkyni poukázal i na vztah k dalším osobám na území České republiky, přičemž mu nelze klást k tíži, že navštěvuje často domovskou vlast. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení, alternativně aby zrušil i rozhodnutí správních orgánů.

IV.

[6] Žalovaná ve svém vyjádření pouze odkázala na shromážděný spisový materiál.

V.

pokračování

[7] Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval tím, zda kasační stížnost není nepřijatelná ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Městský soud totiž vydal napadený rozsudek poté, co Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 14. 1. 2016, č. j. 7 Azs 301/2015-26, zrušil jeho předchozí rozsudek v této věci ze dne 10. 11. 2015, č. j. 1 A 63/2015-30, a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Podle citovaného ustanovení je kasační stížnost nepřijatelná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[8] Ze zákazu opakované kasační stížnosti však judikatura dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. také další výjimky. Dospěla k závěru, že toto ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva. Citované ustanovení tedy limituje přijatelnost kasační stížnosti ve vztahu k otázkám již dříve v téže věci Nejvyšším správním soudem závazně posouzeným a ve vztahu k námitkám, které účastník řízení ve své první kasační stížnosti neuplatnil, ačkoliv je uplatnit mohl (v podrobnostech viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165, č. 2365/2011 Sb. NSS, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[9] Předchozím rozsudkem Nejvyšší správní soud vytkl městskému soudu toliko procesní pochybení spočívající v neoznámení probíhajícího řízení možné osobě zúčastněné na řízení (a tím znemožnění uplatnění práv osoby zúčastněné na řízení). Stěžovatel naproti tomu nyní ve své kasační stížnosti uplatňuje námitky týkající se posouzení věci samé, tj. námitky zcela odlišné povahy, dříve Nejvyšším správním soudem neposouzené. Kasační stížnost je proto přijatelná.

VI.

[10] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[11] Nejvyšší správní soud na úvod připomíná, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozsudku soudu. To nepochybně platí i o jednotlivých stížnostních bodech. Je proto odpovědností stěžovatele, aby v kasační stížnosti specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí krajského soudu. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. K tomu srv. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, jakož i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007 - 46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008 - 60, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009 - 99, ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011 - 48, ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011 - 95, ze dne 20. 3. 2014, č. j. 6 As 119/2013 - 70 a ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 77.

[12] Stěžovatel v obecné rovině poukazoval na porušení § 3, § 50 odst. 3 a § 2 odst. 3 a 4 správního řádu. Stěžovatel tato konstatování doprovází prakticky pouze parafrází obsahu těchto ustanovení s tím, že tato pravidla nebyla dodržena. Jak konkrétně měla být v daném případě tato

ustanovení porušena, již neuvádí. Nejvyšší správní soud se proto mohl těmito tvrzeními zabývat pouze v nastíněné rovině a neshledal, že by správní orgány nedostatečně zjistily skutečný stav věci, resp. porušily citovaná ustanovení. Jak vyplývá z obsahu správního spisu, správní orgány důkladně zjišťovaly stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu (k tomu srv. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2007, č. j. 4 Azs 44/2007 - 124, ze dne 27. 12. 2011, č. j. 7 As 82/2011 - 81, ze dne 24. 6. 2013, č. j. 5 As 160/2012 - 44, ze dne 30. 12. 2010, č. j. 4 Ads 44/2010 - 132, ze dne 5. 10. 2011, č. j. 3 Ads 65/2011 - 68, či rozsudek ze dne 25. 5. 2011, č. j. 6 Ads 2/2011 - 66). Po provedeném dokazování dospěly k závěru, že v případě stěžovatele splněny všechny podmínky, pro které je možno vydat rozhodnutí ve smyslu ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců. Stejně tak Nejvyšší správní soud neshledal, že by správní orgány porušily § 2 správního řádu, či některou ze zásad správního řízení.

[13] Stěžovatel dále poukázal na nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Nepřezkoumatelnost spatřuje v tom, že městský soud pominul prokazatelné chyby v postupu správních orgánů a přezkoumal rozhodnutí v rozporu s povinnostmi, které mu ze soudního řádu správního vyplývají. V této souvislosti však nezmiňuje konkrétní „prokazatelné chyby v postupu správních orgánů“, ani neuvádí, které konkrétní povinnosti vyplývající ze soudního řádu správního měl porušit.

[14] Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, všechny dostupné na <http://nalus.usoud.cz>, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75). Zároveň však není povinností soudu se v odůvodnění speciálně vyjadřovat ke všem jednotlivým dílčím skutečnostem, pokud stanovisko k nim jednoznačně a logicky vyplývá ze soudem učiněných závěrů (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 12. 2004, sp. zn. II. ÚS 67/04, dostupný na <http://nalus.usoud.cz>, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008-130, či rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. 4. 1994 ve věci *Van de Hurk v. The Netherlands*, stížnost č. 16034/90, dostupný na <http://hudoc.echr.coe.int/>).

[15] Těmito požadavkům napadený rozsudek dostal. Městský soud své závěry náležitě zdůvodnil a uvedl, proč považuje žalobní námitky za liché. Z rozsudku je patrné, z jakého skutkového stavu městský soud vycházel, jak zohlednil podstatné skutkové okolnosti a jak na skutkový stav aplikoval rozhodnou právní úpravu. Ostatně sám stěžovatel s argumentací městského soudu zcela konkrétně polemizuje a vyvrací jeho závěry. Nejde tedy o situaci, kdy by nebylo z rozsudku seznatelné, jakými úvahami se městský soud řídil. Nejvyššímu správnímu soudu nic nebrání věcně přezkoumat správnost těchto úvah. Námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku proto shledal nedůvodnou.

[16] Stěžovatel dále brojil proti závěru městského soudu (a správních orgánů), že není rodinným příslušníkem občana Evropské unie, konkrétně své přítelkyně P. H. T. T. (osoby zúčastněné na řízení), která je občankou České republiky. Tyto námitky neshledal Nejvyšší správní soud důvodnými.

pokračování

[17] Podle § 119 odst. 2 zákona o pobytu cizinců „[r]ozhodnutí o správním vyhoštění občana Evropské unie nebo jeho rodinného příslušníka, který na území pobývá přechodně, lze vydat pouze v případě, že občan Evropské unie nebo jeho rodinný příslušník a) ohrožuje bezpečnost státu, b) závažným způsobem narušuje veřejný pořádek [...], nebo c) ohrožuje veřejné zdraví tím, že trpí závažnou nemocí, pokud k takovému onemocnění došlo do 3 měsíců po vstupu na území.“

[18] Podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců „[u]stanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že [...] b) má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.“

[19] Podle § 15a odst. 4 zákona o pobytu cizinců „[u]stanovení tohoto zákona týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie se použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky.“

[20] Aby mohl být cizinec považován za rodinného příslušníka občana Evropské unie ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, musí splňovat dvě podmínky. Jednak s ním musí mít trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému, jednak s ním musí žít ve společné domácnosti. Obě tyto podmínky přitom musejí být splněny kumulativně.

[21] Z doslovného znění § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců plyne, že břemeno tvrzení i důkazní ohledně existence společné domácnosti a trvalého vztahu obdobného rodinnému spočívá na cizinci. To také potvrzuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudky ze dne 5. 1. 2011, č. j. 1 As 109/2010 - 76, a ze dne 17. 9. 2015, č. j. 4 Azs 151/2015 - 35).

[22] Obecně se k interpretaci pojmu „trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému“ vyjádřil například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2010, č. j. 5 As 6/2010 - 63 (č. 2094/2010 Sb.NSS): „Vztah obdobný vztahu rodinnému musí být však definován tak úzce, jak je definován vztah rodinný, musí se proto jednat o vztahy analogické vztahům mezi rodinnými příslušníky, tak jak je zákon v souladu se Směrnicí [Evropského parlamentu a Rady č. 2004/38/ES] vymezuje.“

[23] Výkladem uvedeného pojmu se zabýval Nejvyšší správní soud podrobně v rozsudku ze dne 17. 9. 2015, č. j. 4 Azs 151/2015 - 35: „Při aplikaci tohoto neurčitého právního pojmu je třeba vždy zkoumat konkrétní okolnosti každého případu a není možné konstruovat jednotnou šablonu, kterou by bylo možné aplikovat na každý případ tvrzení o cizinci, který má být považován za rodinného příslušníka občana EU. Lze však konstatovat, že tento pojem zahrnuje v sobě dvě dílčí kritéria, která musí být u posuzovaného vztahu současně existovat, aby byla naplněna první podmínka složené skutkové podstaty v § 15a odst. 3 písm. b) cizineckého zákona. Prvním kritériem je kvantitativní stránka vztahu, v rámci níž je hodnocena jeho trvalost, a druhým kritériem je kvalitativní stránka vztahu, u které se hodnotí, zda je posuzovaný vztah obdobný vztahu rodinnému. Kvantitativní i kvalitativní stránka spolu úzce souvisejí a nelze je striktně oddělovat. Trvalost partnerského vztahu je přirozeně možné dovodit především ze samotné délky vztahu, z předpokládatelného budoucího vývoje vztahu a vůle partnerů ve vztahu setrvat. Významným vodítkem pro její posouzení mohou být informace, kdy vztah vznikl, za jaké situace, jak dlouho již vztah trvá, jak se v průběhu času vyvíjel a jaké významné okolnosti jej provázely. Stejně tak důležité je ale posouzení, zda partneri plánují společnou budoucnost, přemýšlejí již o konkrétním budoucím uspořádání vzájemných poměrů a znají i individuální plány svého partnera. Jinými slovy, kvantitativní stránka vztahu pro účely § 15a odst. 3 písm. b) cizineckého zákona je zpravidla naplněna tehdy, pokud lze u posuzovaného vztahu již mluvit o určité společné minulosti a zároveň vše nasvědčuje tomu, že vztah bude i v budoucnosti nadále pokračovat. Při posuzování trvalosti partnerského vztahu má ovšem primární význam samotné plynutí času, které svědčí ve prospěch trvalosti vztahu, pokud pouto mezi partnery

dosahuje stále dostatečné intenzity. Je třeba upozornit na to, že samotnému pojmu společné domácnosti je inherentní určitá „trvalost“ takového soužití (viz Eliáš, K.: *Domácnost*, in: *Ad notam*, č. 3/2007, str. 70). Pokud vykládané ustanovení § 15a odst. 3 písm. b) cizineckého zákona přidává k této základní „trvalosti“ obsažené v pojmu společná domácnost požadavek trvalosti vztahu mezi cizincem a občanem EU, pak tomu nelze rozumět jinak, než že se jedná o požadavek určité kvalifikované trvalosti. V této souvislosti lze zohlednit i délku soužití, kterou u nesezdaných párů pro přiznání právní relevance vyžadují jiné předpisy. Zatímco u manželství a registrovaného partnerství je závažnost a trvalost vztahu (byť nikoli nerozlučitelnost) dána již právním úkonem, kterým snoubenci do takového stavu po zralé úvaze a s vědomím všech následků vstupují, neformálnímu soužití, v němž partneri buď nechtějí nebo pro různé překážky nemohou takovýmto úkonem osvědčit jeho trvalost, právo zpravidla přiznává určité účinky až poté, co se jeho kvalita potvrdí určitým časovým trváním tj. právě prostřednictvím onoho kvantitativního prvku. Občanský zákoník (č. 89/2012 Sb.) tak druhovi, který žil ve společné domácnosti se zůstavitelkou po dobu jednoho roku před smrtí, dává postavení dědice ve druhé, resp. třetí třídě zákonné posloupnosti (§ 1636). Pro přiznání práva zastupovat druhu v případě duševní poruchy vyžaduje občanský zákoník již soužití ve společné domácnosti po dobu tří let (§ 49 odst. 1). Zákon o daních z příjmů (č. 586/1992 Sb.) vyžaduje pro osvobození daru, resp. jiného majetkového zryhování, od daně soužití ve společné domácnosti po dobu jednoho roku před nabytím daru (§ 4a písm. m) bod 2, § 10 odst. 3 písm. c) bod 2]. Vedle těchto příkladem uvedených skutečností, které se vztahují k posouzení samotného partnerského vztahu, je nutné ale zohlednit i další významné okolnosti, které mohou mít význam jak pro hodnocení trvalosti a hloubky tvrzeného vztahu, tak pro samotné řízení, kvůli kterému je partnerský vztah hodnocen. Bude se jednat například o zjištění, zda přiznání statusu cizinci dle § 15a odst. 3 písm. b) cizineckého zákona nebrání určitá významná překážka, zda partnerský vztah nevznikl účelově v určité fázi řízení, jak se o něm správní orgán dozvěděl či jak dlouho řízení trvá. Okolností, kterou lze při hodnocení trvalosti vztahu mezi cizincem a občanem EU zohlednit, může být i to, zda osoby takto spolužijící mají jinou rodinu, jaké jsou důvody jejich odloučení od původního manžela a rodiny a jaký je vztah s těmito blízkými.“ Nejvyšší správní soud považuje citované úvahy za velice přiléhavé a neshledal důvod se od nich v nyní projednávané věci odchýlit.

[24] Za zcela zásadní pro posouzení dané věci Nejvyšší správní soud považuje délku trvání vztahu stěžovatele a taktéž dobu, kdy tento vztah vznikl. Ze správního spisu je patrné, že stěžovateli bylo rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 13. 8. 2014, č. j. MV-150779-6/SO-2013, pravomocně zrušeno povolení k trvalému pobytu a byla mu stanovena lhůta 30 dnů k vycestování. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 19. 8. 2015 a od 19. 9. 2014 již stěžovatel pobýval na území České republiky neoprávněně. Ve své výpovědi ve správním řízení přitom uvedl, že jeho vztah s přítelkyní započal v polovině září 2014 a od začátku října spolu bydlí na adrese S. 507, K. (spolu s rodiči jeho přítelkyně).

[25] Z uvedeného je patrné, že posuzovaný partnerský vztah vznikl v době, kdy stěžovatel musel vědět, že bude nucen opustit území České republiky (bylo mu zrušeno povolení k trvalému pobytu a zároveň uložena lhůta k vycestování). Společné soužití na adrese S. 507, K., stěžovatel se svou partnerkou dokonce započal až ve chvíli, kdy na území České republiky pobýval neoprávněně. Jak přitom plyne z četné judikatury ESLP, pokud účastník řízení rodinné, resp. soukromé vazby vytvářel a prohluboval v době nelegálního pobytu, nemohl se rozumně spoléhat na to, že bude moci na daném území pobývat trvale (srv. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 102/2013 - 31, ze dne 18. 6. 2014, č. j. 7 Azs 75/2015 - 34, jakož i rozsudky ESLP ze dne 26. 1. 1999, ve věci *Jerry Olajide Sarumi proti Spojenému království*, stížnost č. 43279/98, ze dne 22. 5. 1999, ve věci *Andrey Sheabashov proti Lotyšsku*, stížnost č. 50065/99, ze dne 24. 11. 1998, ve věci *Biraga a ostatní proti Švédsku*, 3. 4. 2012, stížnost č. 1722/10, ve věci *Mitchell proti Spojenému království*, stížnost č. 40447/98, ze dne 22. 6. 1999, ve věci *Ajaji a další proti Spojenému království*, stížnost č. 27663/95, nebo ze dne 31. 1. 2006, ve věci *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99). S ohledem na nelegální pobyt stěžovatele na území České republiky nemohli oba partneri legitimně očekávat jeho další rozvíjení na území

pokračování

České republiky, neboť si stěžovatel musel být od počátku vědom toho, že zde pobývá neoprávněně. Partnerka stěžovatele přitom ve své výpovědi také uvedla, že o nelegálnosti pobytu stěžovatele ví asi od října roku 2014. Kromě toho je z popsanych skutečností patrné také to, že v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí (25. 8. 2015) trval posuzovaný vztah stěžovatele a jeho partnerky pouze několik měsíců. Jak je však zřejmé z příkladů uváděných v citovaném rozsudku č. j. 4 Azs 151/2015-35, není takto krátký vztah obecně v českém právním řádu spojován s žádnými významnými právními důsledky a není v žádném případě kladen na roveň vztahu rodinnému.

[26] Nejvyšší správní soud tedy s ohledem na výše uvedené přisvědčil městskému soudu v tom, že mezi stěžovatelem a osobou zúčastněnou na řízení v době rozhodování žalované neexistoval trvalý vztah ve smyslu 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Na stěžovatele proto nebylo možné nahlížet jako na rodinného příslušníka občana Evropské unie.

[27] S ohledem na uvedený závěr je posuzování splnění druhé podmínky aplikace § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců (existence společné domácnosti) nadbytečné. Ve stručnosti však Nejvyšší správní soud odkazuje na svou dosavadní judikaturu k této problematice (viz např. rozsudky ze dne 3. 3. 2010, č. j. 9 As 6/2010 - 73, ze dne 4. 3. 2015, č. j. 1 Azs 160/2014 - 37, nebo ze dne 3. 9. 2015, č. j. 7 Azs 193/2015 - 28). Pro danou věc jsou zejména zásadní závěry rozsudku ze dne 26. 3. 2014, č. j. 9 Azs 49/2014 - 27, v němž Nejvyšší správní soud zdůraznil, že nezbytným znakem společné domácnosti není finanční podílení se všech členů domácnosti na uhrazování nákladů. Nelze proto souhlasit se závěrem městského soudu, že hradí-li náklady společné domácnosti rodiče stěžovatelovy partnerky, nelze prokázat existenci společné domácnosti. Aplikace § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců není podmíněna existencí toliko dvoučlenné společné domácnosti cizince a občana Evropské unie. Není vyloučeno, aby společnou domácnost tvořily také další osoby. S ohledem na nadbytečnost posuzování existence společné domácnosti (neboť bylo zjištěno, že mezi stěžovatelem a jeho přítelkyní neexistuje trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému) však nesprávný závěr městského soudu v této otázce nemohl mít vliv na zákonnost jeho rozsudku. Ten totiž stojí na důvodech, které v podstatné míře obstály (viz též usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007 - 75).

[28] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkami, ve kterých vytýkal správním orgánům jejich závěry o tom, že nedošlo k nepřiměřenému zásahu do jeho života ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

[29] Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl „*nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince*“.

[30] Citované ustanovení je projevem mezinárodních závazků České republiky týkající se respektování práva na soukromý a rodinný život podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publikována pod č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“). Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 - 45, uvedl, že v případech, které spojují otázku možného porušení práva na respektování rodinného či soukromého života a otázku nuceného vycestování cizince, je nutné vycházet především z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vztahující se ke čl. 8 Úmluvy. Tato judikatura zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační

historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, Úner proti Nizozemsku, č. 46410/99, body 57-58, a rozsudky ze dne 31. 1. 2006, Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku, stížnost č. 50435/99, bod 39). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. Právo vyplývající z čl. 8 Úmluvy totiž není absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu.

[31] Nejvyšší správní soud má ve shodě s městským soudem za to, že správní orgány řádně posoudily rozhodná kritéria pro poměrování zásahu žalobou napadeného rozhodnutí do rodinného a soukromého života stěžovatele. Správní orgány při posuzování přiměřenosti zásahu do tohoto vztahu přihlédly zejména ke skutečnosti, že stěžovatel na území České republiky pobýval neoprávněně, přičemž od roku 2007 do 6. 10. 2013 pobýval na území domovského státu, kde žije jeho babička. Lze naprosto souhlasit se závěrem, že vazby na jeho domovský stát tedy zjevně nebyly zpřetrhány. Naproti tomu na území České republiky se přes svůj předchozí delší pobyt (od roku 1999 do roku 2007) stěžovatel nijak neintegrovat a nenaučil se český jazyk. Jakkoliv je tedy možné porušení právního řádu České republiky stěžovatelem hodnotit jako méně závažné (s ohledem na kratší délku neoprávněného pobytu), v obecné rovině pro něj nepředstavuje nutnost návratu do Vietnamu nijak intenzivní zásah do jeho rodinného a soukromého života. Na uvedeném nemůže nic změnit ani skutečnost, že stěžovatel má na území České republiky další blízké osoby. S ohledem na jeho dlouhodobý pobyt ve Vietnamu má Nejvyšší správní soud za to, že jeho zázemí (z hlediska soukromého a rodinného života) v tomto státě má zcela srovnatelnou kvalitu. Skutečnost, že měl stěžovatel na území České republiky povolen řadu let trvalý pobyt, nemá zásadní význam, neboť zde fakticky mezi lety 2007 a 2013 trvale nepobýval a naopak dlouhodobě rozvíjel svůj soukromý a rodinný život ve Vietnamu. Co se konkrétně týče jeho partnerského vztahu, ani zde nedochází k nepřiměřenému zásahu do rodinného života, neboť jak již bylo podrobněji rozvedeno výše, tento vztah nelze hodnotit jako trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému. Kromě toho je nutno v této souvislosti opět poukázat na skutečnost, že intenzita zásahu do rodinného života je značně snížena, byl-li (jako v nyní projednávané věci) dotčený vztah rozvíjen až v době, kdy cizinec pobýval na území státu neoprávněně (viz citovaná rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva). Podrobněji k hodnocení podmínek ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců odkazuje Nejvyšší správní soud na rozhodnutí správních orgánů, které se touto otázkou podrobně zabývaly. Nejvyšší správní soud se s jejich závěry plně ztotožňuje a jako takové je přebírá. Nelze přehlédnout, že stěžovatel i námitky ve vztahu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců uplatňoval povětšinou v obecné rovině. S ohledem na shora uvedené proto Nejvyšší správní soud nesouhlasí se stěžovatelem, že by správní orgány a městský soud pochybili při posuzování zásahu do rodinného a soukromého života stěžovatele. Nutno doplnit, že subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území České republiky neexistuje (srv. nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 12. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 26/07, a dále usnesení Ústavního soudu ze dne, 23. 6. 2004, sp. zn. III. ÚS 219/04, a ze dne 4. 5. 2006, sp. zn. II. ÚS 59/06). Stejný postoj v minulosti zaujal rovněž ESLP např. v rozsudku ze dne 28. 6. 2011 ve věci *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, či rozsudku velkého senátu ze dne 3. 10. 2014 ve věci *Jeunesse proti Nizozemsku*, stížnost č. 12738/10.

[32] Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[33] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný,

pokračování

nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože podle obsahu spisu jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí soudem nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s níž by jí náklady vznikly (§ 60 odst. 5 s. ř. s. *a contrario*)

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. října 2016

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu